
Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/3649-1
Saksbehandler Anita Aabel

Utvalg	Møtedato
Kulturutvalget 2023 - 2027	22.04.2026
Ungdomsrådet 2026-2027	20.04.2026
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	21.04.2026
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	21.04.2026
Flerkulturelt utvalg 2023 - 2027	20.04.2026
Barn og unges kommunestyre 2023 - 2027	16.04.2026

Orientering om prosjektet "Fritid i Grimstad" - inkludering av barn og unge

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Saken om *Fritid i Grimstad* tas til orientering.

Vedlegg

BUK - Sak om Fritid i Grimstad
Rapport fra Grimstad kommune 2025

Kommuneplanen

Grønnere hverdag – kommunen skal hjelpe innbyggerne med å ta miljøvennlige valg. BUA bidrar til ansvarlig forbruk og gjør naturen tilgjengelig for flere.

Livsmestring i alle faser – både Huset, Gratis kulturlørdag, Opplevelseskortet og BUA gjør at mange får gode opplevelser, knytter vennskap og opplever det mangfoldige Grimstad. Grimstad kommune bruker innsatstrappa som metode, og tjenesten som her styrkes, ligger på de nederste trinnene i trappa.

Kompetansebyen – BUA gir arbeid til ungdom

Sammendrag

Målet med Bufdirs tilskuddsordning [Tilskudd til inkludering av barn og unge](#) er å legge til rette for at barn og unge skal ha mulighet til mestring og samfunnsdeltakelse. Grimstad kommune har søkt om – og fått – midler fra denne tilskuddsordningen i mange år. På denne måten har vi bygd opp tjenester som ellers kanskje ikke hadde blitt prioritert i en stram kommuneøkonomi.

Fakta

Målet med Bufdirs tilskuddsordning *Tilskudd til inkludering av barn og unge* er å legge til rette for at barn og unge skal ha mulighet til mestring og samfunnsdeltakelse. Tilskuddsordningen skal bidra til utviklingen av åpne møteplasser, deltakelse på ferie- og fritidsaktiviteter og fullføring av utdanningsløp. Målgruppen er barn og unge fra 0-24 pr som av ulike grunner står i fare for å havne

i utenforskap. Kommuner kan søke, og det kan også lag, foreninger og organisasjoner, både private og ideelle. Kommunen har en kontaktperson som koordinerer arbeidet med søknadsordningen både internt og eksternt i kommunen.

Utenforskap handler om å stå utenfor ulike arenaer eller fellesskap i samfunnet. Risikofaktorer for utenforskap kan være:

- Å vokse opp i familier med lavinntekt
- Manglende sosialt nettverk
- Manglende tilknytning til skole/arbeid
- Manglende deltakelse i fritidsaktiviteter

Risikofaktorer kan være overlappende eller forsterke hverandre.

I motsatt ende av risikofaktorene, finner man beskyttelsesfaktorer. De viktigste beskyttelsesfaktorene mot utenforskap er trygge relasjoner (familie og venner), et godt miljø for læring og sosialt samspill i barnehage og skole. Å delta aktivt i organisert eller uorganisert fritidstilbud er også en viktig beskyttelsesfaktor. Undersøkelser, blant annet Ungdata, viser at andelen av ungdom fra familier med høy sosioøkonomisk status som deltar aktivt i idrett er høyere enn ungdom fra familier med lav sosioøkonomisk status. Det er liten forskjell i deltakelse i fritidsklubb eller ungdomsklubb mellom disse gruppene.

I 2023 (tallene for 2024 er klare i juni), var det 524 barn som levde i familier med vedvarende lavinntekt. Dette utgjør 11,3% av barna i Grimstad kommune. Det er ventet at tallet er noe høyere for 2024, mye på grunn av flyktingene fra Ukraina. Vedvarende lavinntekt betyr at familien lever på under 60% av medianinntekten, og det har de gjort i minst tre år.

Tilskuddsordningen lyses ut hver høst, og man kan søke om tilskudd for inntil tre år. Grimstad kommune har søkt og fått treårig tilskudd fra ordningen. Her er en oversikt over hvor mye vi søkte og hva vi fikk:

År	Søknad	Tilsagn
2025	3 373 200	800 000
2026	2 885 600	900 000
2027	3 031 200	1 100 000

Tilskuddet er en nedgang fra tidligere periode:

2022: 1 473 000

2023: 1 430 000

2024: 1 000 000

Til forskjell fra mange andre tilskuddsordninger, er det ikke slik at man kan få mer tilskudd hvis en kan stille med mer egenfinansiering. Bufdir deler ut pengene etter en fordelingsnøkkel på hvor mange barn og unge i kommunen som er i faresonen for utenforskap, og fordeler deretter mellom kommunale søknader og andre etter en prosentfordeling. Dette er likt for alle kommuner som søker. Jo flere kommuner som søker på tilskuddsordningen, jo mindre penger blir det per kommune.

Søknadene fra Grimstad kommune var fordelt på ulike tjenester; kulturtjenesten, flyktingtjenesten og Grimstad ungdomsHub. I søknadsprosessen ble alle kommunens tjenesteområder informert om

tilskuddsordningen og invitert til å søke. Det ble søkt om tilskudd til følgende prosjekter (markert med § for å markere hvilken av søknadsordningene den er rettet mot):

§4-1: Kultur-, fritids-, og ferieaktiviteter: Ferietilbud med Huset ungdomsklubb, Huset/UKM dagsfestival, ferieaktiviteter på Grimstad bibliotek

§4-2: Jobbtilbud og veiledning: Tverrfaglig samarbeid mellom flyktningtjenesten og ungdomsHub for å få flere sårbare ungdommer ut i sommerjobb

§4-3: Utstyrssentral: Drift og utvikling av BUA Grimstad og BUA Groos. Søknaden for 2026 er høyere enn de andre årene pga et ønske om å utvide BUA.

§4-4: Lokal fritidskasse: henger sammen med flyktningtjenestens søknad om aktivitetsguide. Dekke utgifter til faste, organiserte aktiviteter for de som får bistand av aktivitetsguiden.

§4-5: Kultur- og aktivitetskort: Drift av Opplevelseskortet der barn i lavinntektsfamilier får tilgang til kulturopplevelser.

§4-6: Aktivitetsguide: Skal hjelpe flyktninger inn i fritidsaktiviteter. Et bindeledd mellom deltakeren, flyktningtjenesten/samarbeidspartnere og fritidsaktivitetene.

§4-8: Åpen møteplass: Huset ungdomsklubb og Gratis kulturlørdag. Drift og utvikling av tilbudene. Det er også et ønske om å etablere juniorklubb på Huset.

Tilskuddsordningen er en av få som kan brukes til drift (lønnsmidler), og ikke bare som prosjektmidler. Noen av tiltakene vi søkte om midler til, er altså tiltak som har vært i drift lenge, samtidig som vi søkte om noen helt nye tiltak. Når tilsagnsbrevet kom og var såpass mye mindre enn søknadsbeløpet, måtte gruppa derfor bli enige om hvilke tiltak som skal finansieres og hvilke som må utsettes eller kuttet helt. Det var stor enighet om at de eksisterende tiltakene (Huset, BUA, Gratis kulturlørdag og Opplevelseskortet) skulle dele på hele potten i 2025. Ferieaktivitet på Grimstad bibliotek ble finansiert med en annen tilskuddsordning.

Tilskuddet har generert mye aktivitet i Grimstad og for Grimstads innbyggere. Rapporten for 2025 viser:

- **BUA Grimstad:** 15 413 utlån. BUA Grimstad (ukeslån) 9251 og BUA Groos (timeslån) 6162. BUA Norge har regnet ut at hvert lån (ukesbasis) i gjennomsnitt generer fire timer med aktivitet er dette 37 004 timer med aktivitet, altså 1541 døgn med ski, sykkel, padling, skøyter eller annet.
- **Opplevelseskortet** har gitt over 600 barn gode opplevelser; Besøk i Dyreparken, tur på kino, besøk i Frolandia, en ekstra fin opplevelse på museene i kommunen og gratis inngang på alle hjemmekampene til FK Jerv og Amazon.
- **Huset:** Har i gjennomsnitt 30 ungdommer innom hver åpningsdag (tirsdag 14-18 og fredag 14-19). Midlene fra Bufdir brukes til å gi de et varmt måltid hver åpningsdag og skape noen ekstra opplevelser i feriene (blant annet slalåmtur til Vegårshei i vinterferien, ut og spise sammen i høstferien, gratis kino i blant og så videre). Alle Husets aktiviteter er gratis å delta på og åpen for alle ungdommer fra 8. trinn til ferdig VGS.
- **Gratis kulturlørdag:** I 2025 ble det gjennomført 6 arrangementer, med et totalt besøkstall på 2933. Dette gir et gjennomsnittebesøk på 489 personer. De som bruker Gratis kulturlørdag er stort sett familier med barn i alderen 0-10 år, og det er et svært mangfoldig publikum. Gratis kulturlørdag har et godt samarbeid med blant annet Friluftsrådet Sør og Grimstad filmklubb, som setter opp gratis barnefilm på Grimstad kulturhus etter arrangementene på kulturskolen.

Ser en på regnskapet for 2025, ble det brukt mye mer enn det som var beregnet, men merforbruket ble dekket med kulturtjenestens driftsmidler. Det er Opplevelseskortet som har stått

for det største merforbruket, og det er derfor tatt grep for videre drift av dette. Det er foreløpig trykket opp 250 kort for 2026, og det er kun NAV sosial som deler ut til sine brukere. Tidligere har det også vært mulig å søke om Opplevelseskortet for de som ikke mottar tjenester via NAV.

Økonomiske og administrative konsekvenser

For å motta dette tilskuddet fra Bufdir, er det krav om 20% egenfinansiering. Dette blir dekket med drifts- eller lønnsmidler for de ulike tjenestene, og er avklart med alle før de leverer sine bidrag til fellessøknaden fra Grimstad kommune. Rådgiver i kulturtjenesten er kommunens kontaktperson mot Bufdir i dette arbeidet og er den som informerer ut til de andre tjenestene og også til eksterne som kan søke på ordningen. Dette tar tid hver høst, spesielt de årene man skal sende inn ny treårig søknad.

Vurderinger:

Grimstad kommune har søkt om – og fått – midler fra denne tilskuddsordningen i mange år. På denne måten har vi bygd opp tjenester som ellers kanskje ikke hadde blitt prioritert i en stram kommuneøkonomi. BUA, Huset ungdomsklubb og Opplevelseskortet hadde nok ikke blitt drevet på dagens nivå om det ikke hadde vært for tilskuddet fra Bufdir. For å sikre at tilbudene er ikke-stigmatiserende har kommunen valgt at alle tiltak (utenom Opplevelseskortet) skal være åpne for alle uansett sosioøkonomisk status eller bakgrunn.

Grimstad kommune bruker sin [plan for forebyggende arbeid](#) aktivt i arbeidet mot utenforskap, og bruker [innsatstrappa](#) som metode for å sette inn tiltak på så tidlig nivå som mulig. Alle tiltakene som finansieres med midler fra tilskuddsordningen befinner seg på de nederste to trinnene i innsatstrappa. Ved å styrke universelle tiltak vil dette gi en forbedring i livskvalitet hos alle som bruker tilbudet, men den blir størst hos de som står i fare for å havne i utenforskap.

Et av de viktige tiltakene som delfinansieres av tilskuddsordningen er Huset ungdomsklubb. Fritidsklubber er kanskje den fritidsaktiviteten med lavest barrierer for deltakelse. Her kan du komme som du er, og det er ingen krav til utstyr eller tvungen aktivitet. Ungdom og Fritid, som er fritidsklubbenes interesseorganisasjon, er klinkende klare på at fritidsklubb er et godt tiltak for tidlig innsats, og at ungdomsarbeidere driver «stille forebygging». Der ser man også her i kommunen, ved at klubben har et godt samarbeid med politiet og andre som også driver med forebyggende arbeid. Klubben bruker tilskuddet til å servere varm mat hver åpningsdag, styrke bemanningen om det trengs og drive ekstra aktiviteter spesielt i ferier, hvor mange av ungdommene ikke har andre tilbud.

BUA Grimstad er tilnærmet fullfinansiert av tilskuddsordningen. Det er kun en ansatt i åpningstiden på BUA Grimstad som er finansiert over kulturtjenestens drift (Fra 2026, tidligere var den også finansiert av tilskuddsmidlene). Innkjøp av utstyr, lønn til ekstra ansatt i høysesong, alle ansatte på BUA Groos på sommeren blir finansiert av tilskuddsmidlene. Som eneste tjeneste i kommunen, betales også alle FDV-utgiftene for BUA Grimstad med tilskuddsmidlene. Teknisk har sagt seg villige til å ta bygget inn i sin portefølje, hvis det følger midler med (estimert ca. 60 000 kroner per år). Dette må i så fall tas med i budsjettarbeidet.

Når tilskuddet skal fordeles innad i arbeidsgruppa, er det stor enighet om at det er de eksisterende tilbudene som skal prioriteres. Selv om kommunen bruker innsatstrappa som metode og tiltakene som drives med Bufdirmidlene er gode tiltak i de nederste trinnene, er det ikke lovpålagt, og det er dermed vanskelig å se for seg en økning gjennom kommunebudsjettet.

Det løper en risiko med å drifte såpass lenge på tilskudd, som noen av tiltakene her har blitt gjort. Tilskudd kan bortfalle, retningslinjene for tilskuddene kan endres og administrasjonen som arbeider med dette er liten og sårbar. En høyere grad av grunnfinansiering av de faste tjenestene (Huset, BUA, Gratis kulturlørdag og Opplevelseskortet) kunne gjort at tilskuddet kunne brukes mer til utvikling av nye tjenester og tilbud for denne sårbare gruppa av innbyggere. Dette er et spørsmål om prioritering i budsjettet, og kommunen har de senere årene hatt svært stramme budsjetterammer der det har vært nødvendig å foreta store kutt i tjenestene, inkludert de lovpålagte tjenestene..

Konklusjon

Tilskuddet fra Bufdir er viktig for å opprettholde tiltak og tilbud som retter seg mot barn og ungdom som står i fare for å havne i utenforskap. Det er viktig at tiltakene er universelle slik at det ikke skal være noen stigma ved å benytte seg av tilbudene som finansieres med midler fra tilskuddsordningen.